

832
1989

საქართველო
სოციალური
დემოკრატია

დიღება
ქართულ ერს

დიღება თავისუფლებას!

ქვენი დროშა

საზღაპრული ; სოც დემოკრატია. **NOTRE DRAPEAU FONDATEUR : NOE JORDANIA.**

ოჯანო სპ. სოც.-დემ. პარტიის საზღაპრ-ზარემოლ ზიუაოსი.
Organe du Bureau à l'Étranger du parti Social-démocrate de Géorgie.

პაიოსი

1989 წელი

სამშობლო ჩვენო! დრო მოდის გამარჯვებისა, შენ კვლავ
მოიპოვებ თავისუფლებას.

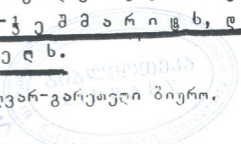
მკირფახო თანამემამულენო!
შორეთიდან

გილოცავთ თქვენ, და აგრეთვე სამშობლოს გამოღმა ობლად
დარჩენილ ქართველობას ამ დღად დღეს.

გიხურვებთ წანმრთელობას, ხანგრძლივ სიცოცხლეს, მუ-
დმივ ბედნიერებას, ა ზ რ ხ ც ე შ მ ა რ ი ც ხ , დ ა
ი მ ე დ ხ შ ე უ რ ყ ე ვ ე ლ ხ .

საქ. სოც. დემ. პარტიის საზღვარ-გარეთელი ზიერო.

29674
-61-

ს ა რ კ ე ლ ა ვ ი ბ ა .

26

აპრილი

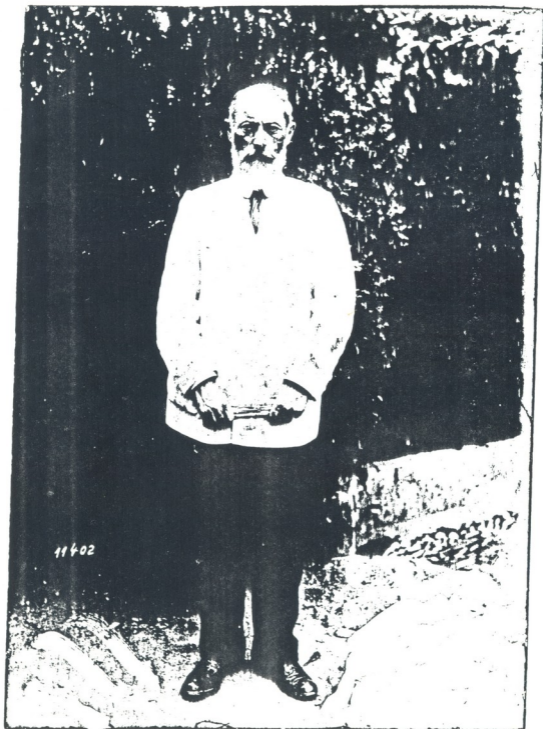

7 1918 1

წლისათვის

პერიზი-1989 წელი.

პაპიანი ნ. ი. შოროანი

პრეზიდენტის ეს ხურათი გადაღებულია თბილისში, სა-
ხახლის ბაღში დღით 26 მაის 1918 წელს. ხეიმი
1918 წელს 26 მაის , დღით ამიერკავკასიის გაუქმებუ-
ლათ გამოცხადდა, ამ ფაქტის შეხაზამისად ამიერ კავკა-
სიის ერები ცალ-ცაკე სახელმწიფოებად გაიმიჯნენ და
გამოაცხადეს მათი დამოუკიდებლობა.

იმავე დღესვე, 1918 წლის 26 მაის , ნაშუადღევს
ხუთ საათსა და ათ წუთზე, შეიკრიბა საქართველოს
ეროვნული საბჭო, რომელმაც ერთხმად დაავალა მის
თავჯდომარეს ნოე ყორღანიას საქართველოს დამოუკი-
დებელ სახელმწიფოდ გამოცხადება.

ეროვნულ საბჭომ ნოე ყორღანიას გადასცა წახაკითხად
საქართველოს დამოუკიდებლობის განსაკუთრებული აქტის
ტექსტი, რომლითაც მან სახახლის თეთრ დარბაზიდან
მსოფლიოს ამცნო, რომ "ამიერიდან საქართველო სუვე-
რენული სახელმწიფოა, და ფორმათ მართველობისა ირჩე-
ვს დემოკრატიულ რესპუბლიკას"-ო.

---.---

პრეზიდენტის წერილი "ერის დღესახაწაული 26 მაისი,"
ქართულიდან ფრანგულათ თარგმნა მისმა ქალიშვილმა
ასმათ ყორღანია-ფალავასმა.

---.---

26 მაისი, ქართველი ერის და ხალხის აღდგომის, თავისუფლების და დამოუკიდებლობის დღეა.

ქართველი ხალხი პირდაპირ, უშუალოდ გათვითნობიერებული და გამთლიანებული, პირველად გამოვიდა საქვეყნო ასპარეზზე 26 მაისს და მისცა დასაბამი მის ახალ ისტორიას; თქვა ახალი სიტყვა; გამოკვეთა თავისი სავალი გზა. მან აქ პირველად მიიძახა მომავალს: „მე ვარ ჩემი თავის ბატონი. უნდა ვიყო თავისუფალი!

ჩვენს ირგვლივ იცვლება ყველაფერი, იქსოვება ახალი ნოვლენათა ქსელი, ხდება გადაჯგუფება—გადმოჯგუფება, მთელი რიგი ისტორიული გადასხვაფერებისა.

არ იცვლება მხოლოდ ერთი ნოვლენა: არ იცვლება **ოცდაექვსე მაისი**; ის რჩება იქ, სადაც დაიბადა, უცვლელათ, შეუღრეკელათ, ამაყათ.

და ეს იმიტომ, რომ მისი ძირი, მისი ფესვები ღრმად არის გადგმული ქართველი ერის სულსა და გულში, მან სამუდამოთ დაიპყრო მთელი ხალხი, მან აშკარათ დაანახვა მას სასიცოცხლო გზები.

26 მაისს ქართველობა დაეპატრონა თავის თავს, როგორც ერთი მთლიანი ერი, გამოკვეთა ერთი ხალხი ქირში და ლხინში განუყრელი. მან სთქვა თავისი საკუთარი სიტყვა ცხოვრების ყველა დარგში: პოლიტიკაში, ეკონომიკაში, სოციალურ და ნაციონალურ ურთიერთობაში და მან ეს აღბეჭდა ჯერ საქმით და შემდეგ სიტყვით — კონსტიტუციაში.

მოსკოვმა მოგვტაცა ეს სიდიადე, გასტეხა ჩვენი წყობილება, მოსპო ჩვენი თავისუფლება. ვერ მოგვტაცა მხოლოდ ჩვენი სული, ვერ გასტეხა ერის მორალი, მისი მთლიანობა, მისი გადაწყვეტილება — იყოს თავისუფალი.

26 მაისი ბუდობს თვითუღწეულ ქართველში; ის აღარ ფრილებს გამოჩენილათ საქართველოში. ის ფრიალებს გამოუჩენელათ ყველა ქართველში. აი ეს მორალური ძალა, ეს სულიერი სიმტკიცე და ურყევი იდეალი არის აულე-

ბელი სიმაგრე. რასაც შეასკდება მტერთა კერიშები. ის უტყუარი თავდებია მისი საბოლოო გამარჯვების. ამ ისტორიულ სტიქიას ვერავითარი ძალმომრეობა ვერ მოსპობს, ვერ შეაჩერებს; იგი გადალახავს ყველა დაბრკოლებებს და ამა თუ იმ გზით აღსდგება, — 26 მაისი კვლავ აშკარათ გამოაჩინებს და ერის მსვლელობას უმეთაურებს.

დღეს საერთაშორისო ურთიერთობა ცვალებადია; ხან ერთი ზარი ჩამორეკს, ხან მეორე. ამ ისტორიულ ზვირთა სრბოლაში, ამ არეულ-დარეულ ხანაში ქართველი ერის პატარა ნაწი გასცურავს სამშვიდობოზე მხოლოდ ერთი საშუალებით — მისი მთლიანობის შენახვით, მისი თავის თავის ერთგულებით, მისი 26 მაისით.

6. უორდანია.

Le 26 Mai

Le 26 Mai est le jour où la nation et le peuple géorgien ont retrouvé leur liberté et leur indépendance.

C'est le jour où la Géorgie, unie et consciente, s'est manifestée pour la première fois sur la scène mondiale et a donné naissance à sa nouvelle histoire.

C'est le 26 Mai qu'elle a prononcé des paroles nouvelles, tracé le chemin à suivre et, pour la première fois, s'est adressée à l'avenir :

Je suis mon propre maître,

Je dois être libre.

Autour de nous tout change, une nouvelle trame se tisse, faite de changements historiques.

Seul le 26 Mai demeure. Il reste là où il est né, immuable et fier, car ses racines sont profondément ancrées dans l'âme et le cœur de la nation géorgienne.

Le 26 Mai a rendu aux Géorgiens leur souveraineté et lui a clairement montré le chemin de la vie.

Le 26 Mai a conquis à jamais le peuple tout entier et le sentiment de leur unité indéfectible dans le malheur et le bonheur. Les Géorgiens ont pu enfin s'exprimer librement dans tous les domaines : politique, économique, social, national. Ils l'ont affirmé dans la Constitution, par la parole et par l'action.

Moscou nous a ravi nos droits et notre liberté. Elle n'a pu nous voler notre âme, ni briser la force morale, unité et la détermination du peuple à redevenir libre !

26 Mai demeure dans le cœur de chaque Géorgien. Il ne flotte plus ouvertement dans notre patrie, mais secrètement dans l'âme de tous les Géorgiens.

C'est cette force morale, cette conviction profonde, cet idéal inébranlable qui sont nos remparts. Ils nous garantissent la victoire finale, quel'e que soit la puissance de l'ennemi ! Rien ne pourra anéantir, rien ne pourra stopper ce bouleversement historique. Il surmontera tous les obstacles et triomphera tôt ou tard.

Le 26 Mai éclairera de nouveau et conduira les destinées du peuple géorgien.

Aujourd'hui, la situation mondiale est changeante. Par ces temps houleux et incertains, le frêle esquif de la nation géorgienne arrivera à bon port, à une seule condition :

**LA CONSERVATION DE SON UNITÉ
ET DE SON 26 MAI !**

Noé JORDANIA.

დიდება თავისუფლებას !

დიდება ქართველ ერს !

ნოე ყორღანიახ ზოგიერთი მოხაზრებები
ბოლშევიკებზედ .

ჩვენ საქართველოს სოციალ დემოკრატიული პარტია გა-
ვემიჯნეთ თავიდანვე (1903წ.) ბოლშევიკებს, მას შემდეგ
ვებრძოდით იღუერათ და პრაქტიკულათ (წყარო ბ.ხმა¹).
რიხთვის?

1. ბოლშევიკების მიერ დაარსებული საბჭოთა ურთი-
ერთობა სპობს ყველა საშუალებას, მაგრათ კვე-
ვს ყველა კარებს, არავის აძლევს გასაქანს
არც ხელიერს და არც მაჯერიალურ ხფეროში, მა-
ვი რეაქცია გამეფთა, ბერყუაშიული ურთიერთობა
ხალხს ხანაფრელი გაუხთა, რადგან იხ იძლეოდა
საშუალებას ბრძოლისა და მოძრაობისას. ("ბრძო-
ლის ხმა" № 1-1925 წელი).
2. რუხეთში, მეფეთა რეჟიმი შე ხცვალა საბჭოთა ფი-
რანიამ, გაცილებით უფრო მკაცრმა და დაუნღობე-
ლმა. ("ჩვენი ღრომა" 7.).
3. ბოლშევიკებში არის ძველი რუხულ აზიურ ბარბარო-
სობის აღდგენა. (ახალი ნაწერები გვერდი 37-41წ)
4. ბოლშევიკები არ ხცნობენ არც კერძო საკუთრებას
და არც ნაციახ (ახალი ნაწერები, გვერდი 37-41წ)
5. ბოლშევიკებისათვის, თუ მათი ხელისუფლება არ
იქნა მათთვის დანარჩენი არახფერი არ არსებო-

ბზ ("ბრძოლის ხმა" 51-1935 წ.)

6. ყველა ჭირანია უარყოფს სავსებით ჰუმანიზმს, ადამიანთა, პიროვნებათა განვითარებას და კაცის ადამიანთა გადაქცევას. მიხთვის არსებობს მხოლოდ გაბატონებული ვიწრო წრე და მის წინაშე დაჩოქილი ადამიანთა ბრბო, ხალენ და ხაწველ ჯოგათ გადაქცეული, თვითონ ყველაფერია, ხალხი არაფერია, მხოლოდ ხაკრეჭი ფარაა, დამონებული ხალხი ღესპოფიის ხარბიელია (ბ.ხ. 1935 წ.)
7. ხაბჭოთა რუსეთს, არავითარი კავშირი არ აქვს, ადამიანურ სოციალურ წყობასთან (ახ. ნაწერები 41 წ)
8. ბოლშევიზმი სოციალიზმის ხაშინელი კარიკატურაა.
9. ბოლშევიზმი მშრომელ ხალხს, უჭრის იმ ხეს, რომელზედაც ის ზის. ართმევს იმ მჭრელ იარაღს, რომლითაც ის თავს იცავს და მჭერს უშევს (გაფიცვა, თავისუფალი კავშირი და სხვა). ამაზედ უფრო ღიდი მჭერი ხალხს თავის წიაღშიდ არახოდეს არ ყოლია. ("ღემოკრაფია" გვ. 32- 1933 წელი).
10. ბოლშევიზმი და ნაციზმი გაზვიადებული ეჭვაფიზმია ჰიფლერი იმეორებს ნაპოლეონის ცთახს, მოიძვის იმავე ნაყოფს. მოხკოვში არც ხაზოგადებაა, არც ადამიანი, არის მხოლოდ ჭირანების შაიკა და დამონებული ბრბო. (გვ. 18-ნოემბერი 1941 წელი)
11. ქართველი ბოლშევიკები, რუსეთის იმპერიალიზმის ყურ მოჭრილი მონებია. ("ბრძოლა" 8 -1926 წელი)
12. ხაქართველოს განთავისუფლება შეხადლებელია, როგორც შედეგირუსეთის შინაგანი და ხაგარეო კონფლიქტებისა, რაც გამომდინარეობს ხაბჭოთა წყობილების შინაგან ბუნებისაგან, მის ხაარხეგო

თვისებებისაგან, რომლის მოძლა იქნებოდა თვისებების დანგრევა. ("ბრძოლა" 8- 1926 წელი).

13. ბოლშევიკებმა მცხოვრებნი ჩააყენეს ჯოგის მდგომარეობაში. ამ ჯოგს ისე მიღენ მოდენიან, როგორც ცხოველებს, ხაითკენაც მოიხურვებენ, ალამიანი მათთვის სრული არარობაა.

ბოლშევიკებმა შესძლეს ჭერორით ძველი რუსული ბარბაროსობის აღდგენა. (ა.ნ. გვ.34 1941წელი)

---.---

მეგობარი.

აქ ნებას მივცემთ თავს მოგაგონოთ პატივცემულ მკითხველ ნოე ყორღანის გახაუბრება ლენინთან, რომელსაც ის მოგვითხრობს თავის პარტიში გამოცემულ წიგნში "ჩემი წარსული"-ს ფურცლებზე, რომელსაც გთავაზობთ შემოკლებულათ.

"1903 წელს ლონდონში მიწვეულ რუსეთის ს.დ.პარტიის კონფერენციაზე მოგვითხრობს ნოე ყორღანია პარტია ორათ გიყო, ეგრედ წოდებულ ბოლშევიკებათ და მენშევიკებათ, ქართველების დელეგაცია მივემხრეთ მენშევიკურ ფრთასო. გამოვდივარ დარბაზიდან და ვილაც მეძახის, მოვიხედე ლენინია, მეუბნევა თქვენთან ლაპარაკი მსურსო, მან სიწყვა სიწყვით მითხრა შემდეგი: "თქვენ რუსის ხალხს არ იცნობთ, თავი დაგვანებეთ თქვენ წაღით დამართეთ საქართველო თქვენებურათ ქართველურათ, ჩვენ კი დაგვანებეთ ვმართოთ ჩვენი ხალხი ჩვენებურათ, რუსეთურათ, რუსის ხალხს კნუცი ეხატროებაო".

ლენინმა დიდებულათ, ერთგულათ შეახრულა თავის სიწყვაბი, მან და მისმა მემკვიდრეებმა კნუცით და სიხხლიან

ფერორით მართეს რუხეთის თვალ უწვდომელ ფერიფორიანაშვილი
მცხოვრებნი და მათ შორის მათ მიერ ძალით დაპყრობი-
ლი ხაქართველო და მიხი ბედშავი მოხახლეობა.

მიუხედავად საშინელ სიხსლიან ქარიშხალიხა, რომელიც
ჩვენმა ერმა გადაიფანა, რუხული ხიშტით ვერ ჩაკლებ
ფოლადური ნებით აღზნებული ქართული ეროვნული ხული,
და მის გულის ფიცარზე სიხსლით აღბეჭდილი შეურიგებელ
ბრძოლის მცვიცე სურვილი თავისუფლებიხა, რომლის და-
საცავათ ურყევი გადაწყვეტილებით, სპეციაკი გრძნობე -
ბით, ღრმა აზრით გაერთიანებული გოლიათურ გამბედაო-
ბით მივიდა ჩვენი მომავლის იმედი, ჩვენი ერის ხა -
ამაყო ახალგაზრდობა, სამშობლოს თავისუფლებახა და
კულტურის სამხხვერპლოს წინაშე მოვალეობის მოხა-
ხდელოთ, ამა წლის ფაპრილს მშვიდობიან დემონსტრაცი-
აშე.

მოხკოვიდან ხაჩქაროდ გამოგზავნილ მკვლელ რაშმელე -
ბმა დალესილ ნიჩბებით ბარბაროსულად, უღმობლად და-
ავიჩიხეს და სიციოცხლეს გამოგვიხალმეს, ჩვენი ახლად
უღვამ აყრილი ყმაწვილ-კაცობა, და მათ გვერდში მყო-
ფნი მარგალიციის მხგავს თეთრ კბილებიანი მომლიმარი
ლამაში ჩვენი ბედშავი უდანამაულო გოგონები.

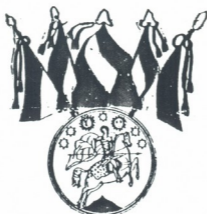
მათ აღარ მოეხწროთ მომავალ დიად დღეხახწაულის აღდგო-
მის შეხვედრა მხიარულებამში მათ მშობლებთან, ნა-
თეხავ მეგობრებთან აღდგომის წითელი კვერცხის დარწყმა
და გაფიხვა.

წელს მათი განაწამები მშობლები შვილების ხახიხარუ-
ლოდ აღარ გააწყობენ ხააღდგომო ნათელ ხუფრახ, რომლის
ირგვლივ, ნახვლად მხიარულ ყრიამულ, სიმღერა კიხკი-
ხიხა, გაიხმის შავ ძაძებით მოხილ, ხახე დაკაწრულ
უბედურ დედათა, მწარე შემზარავი მოთქმა, რომლებიც

მათ შვილთა შემზარავ კუბოებს დახვირიან ცხარე
 ცრემლით, კუბოებმა შეხვალეს აღდგომის ხუფრები.
 ყველა წვეთი თქვენ მიერ დანთხეულ სიხსლის არის ცა-
 ნჯულ საქართველოს შეუმშრალი უღვეველი ცრემლები.
 დადგება ყამი, საქართველოს თავიხუფლების საათივ
 დაჰკრავს, თქვენ მიერ დანთებულ ცეხლზე ჯალათები და-
 იწვებიან, და იხინი ვინც ეს ბოროცება ჩაიღინა დამი-
 წლებიან, თქვენ კი ვით მანათობელი მზე შეხვალთ, რო-
 გორც საამაყო შვილები საქართველოს იხცორიაში.
 მოვა დრო და იმ ადგილს ხადაც თქვენი უმანკო სი-
 ხსლი დაიღვარა ო აპრილის სახელი დაერქმევა.
 საქართველო ნიშნად მადლიერებისა, სიყვარულისა და
 პატივისცემისა აგიგებთ ძეგლს უკვდავებისა, იმავე
 ადგილზე ხადაც, თქვენ ასე შეუბრალებლათ ჩაქრეხეთ
 და სიციხელებს გამოგახალმებთ.
 თქვენ მომავალ ძეგლზედ მუდამ იქნება შავი არშიით
 მოჩითული დახრილი სამ ფეროვანი ეროვნული დროშა, რა-
 დგან თქვენ გახდით სამშობლოსათვის წამებულნი, ზეცი-
 ერი ბინადარნი და ყველა ქართველი თქვენ ძეგლთან
 გამვლელი, შეჩერდება... მოწიწებით ჯავს მოიხრის და
 პირჯვარს დაიწერს. ყოველ წლის ო აპრილს თქვენი ვარდ
 ყვავილების ქალაქი თბილისი, მის წიაღშიდ მოწყვეცილ
 ვარდთა ~~საიგულებით~~ ^{ქვემოთ} თქვენ მომავალ ძეგლს, რა-
 თა სამარადისოთ უკვდავ ჰყოს მიხი ცა-
 ნჯული შვილების სახელები.

ლ. ფ.

26

1918 მაისი 1989 წელი

ღიადი 26 მაისი გამოხატებას ჰგავდა, რომელიც შექერ ვარსკვლავით გამობრწყინდა ჩვენი ერის ცხოვრებაში და ბენგალის ცეცხლივით გაუნათა ქართველ ერს მიხი ნარაფრი ხაონებო ხანის ახალი ხავალი გზა.

26 მაისი გახდა ჩვენ განაჩამებ ერისათვის, ცოლი დედის გულის სითბოხი წარმცავი მომჯადოებელი სიყვარულითა და ცკობით, რადგან აღსდგა საქართველო ერთ მთლიან განუყოფელ ხუვერენულ სახელმწიფოთ, და გამოვიდა, როგორც ახელი ხაერთაშორისო ახპარებელ.

შავი თებერვლის თერთმეცხ, 1921 წელს, ხაბკოთა რესხეთი ვერაგულათ თავს დაგვეხხა და უთანახწორო ვა-ათრებული ზრძოლების შემდეგ დაგვამარცხა, მოგვცადა ქართველი ერის უდიდესი მინაპოვარი, თავისუფლება,

გავვიუქმა თვითმყოფი ქართული ხუვერენული ხახელმძღვანელობა, და თავს მოგვახვია ჩვენი ერისათვის სრულიად მიუღებელი რუხეთური წირანიული ბოლშევიკური წყობილება.

უცხო უხეშმა ძალამ, მიუხედავად გაუგონარ ხიხხლიან ტერორისა ვერჩაგვიქრო თავიხუფლების ღამძარი, რადგან ერმა რა იხილა 26 მაისის მაღლი, ის მის მშველ აღიარა, და ვით ვარდმა ბულბული მის წყვედ ჰყო, აღფაცებულ, აღფრთოვანებული თვითმყოფობის და თავიხუფლების ხახოების შვეებით მოხიბლულ მოჯადოებული.

26 მაისი ღრმადაა ჩაწნულ ჩაკირული ყველა ქართველის გულშიდ, და მას ვერ აღმოფხვრის ვერავითარი ძალა ქართველი ერის ყოფა ცხოვრებიდან, ის უკვდავი და მარადიულია.

ვიხარით ქართველნი, რადგან მიღის ძალა, ძალა მხხვე-
რძლთა გამარჯვებისა, ის უკვე მოხულია, მის ძლევა მოხულ ხვლას ვერვინ ვედარ შეაჩერებს, და თეთრი გიორგი, თეთრ წაიჭვე შემართული, წრიომფაცორ გამარჯვებული ღიადი 26 მაისის თავიხუფლების ხამ ფეროვან ღროშით კვლავ მოევლინება ჩვენ **წანჯულ** სამშობლო

ხ ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ი ბ.

---.---

ღევან ღაღავა.

1921

შურადღება!
შურადღება!

9

ავრილი

ეროვნული

გლოვის

ფ. მ. ა.

სოხუმის

სისულიანი

მკიბე დღეები

სიკდილით ვერ შეგვაშინებთ! ჩვენი სიკდილი საქართველოს განთავისუფლების თაქდებია. იგი დაახლოვდევს, ერის სიმტკიცეს და ერთი ათასად გააჩაღლებს მებრძოლთა.

ე. წულუკიძე.

„მე ეკედები სიხარულით, რადგანაც ღირსი გავხდი სამშობლო სამსხვერპლოზე ზეარაკად მტანისა. ჩვენი სიკდილითი გამარჯვებას შიუტანს საქართველოს“.

ქ. აბხაზი.

საბოგლოსათვის თავდაღებულ

გეირთა

არ დავიწყება

თბილისის სისხლიანი კვირა დღე

9

აპრილი

1989 წელი

ვიღევ ერთი სისხლიანი თარიღი-7 89წელი 9 აპრილი ქართველი ერის, თავისუფლებისათვის და მთლიანობის თავგანწირული ბრძოლის და თავდაღების დღეა.

9 აპრილი სიკვდილისა და ჭმუნვის პაემანია, რადგან ამ დღეს საქართველოს ერთგულ შვილებს, რუხული ცყვიოთ განუგმირებს ის გული, საიდგანაც ხრქეუთა ჩვენი დედულ-მამულის სიყვარულის, თავისუფლების და მთლიანობის უკვდავი შადრევანი.

9. **პრიღს** ჩვენი ქვეყნის ჯალათებმა, ჩვენ ჭალაქებში და ქალაქ თბილისში, რუსთაველის დიდებულ გამბირზედ კვლავ დაღვარეს განუკითხავად სიხსლი, სიხსლი უმანკო ქართველ ქალ-ვაჟთა, რომლებმაც მშვიდობიანი დემონსტრაციით გამოხატეს მათი უცხოელ ხაქართველის მთლიანობის დაცვის და მეფე დამოუკიდებლობის, აქედან მათი ამირული ნებისყოფა, აღფრეობა და გოლიათური გამბედაობა, სიმბოლო მათი სამართლიანი მოთხოვნების და საბოლოო გამარჯვების.

ნაცვლად დამაჯერებელ დამარწმუნებელ დიალოგისა ხელისუფლება თქვენ, ამ ეგრედ წოდებულ "პერეხვროიკის" ხანაშიდ უაჩრუელ მკვლელობით. ვაგიმასპინძლად, და მშვიდობიანი დემონსტრაცია საშინელ ხოცვა-ჟლეტვის კაცთა ხმარცხვინო სიხსლიან არენათ აქცია.

ხაქართველის არახოცეს დაღაფი არ ჩაუდენია რუსეთის წინაშედ, მეორე მხოლოდ იმში ხაქართველომ პროპორციანულად ყველაშედ მეფე მსხვერპლი გაიღო, ხამას ორმოცდა ათი ათასი ქართველი დაეცა ბრძოლის ველზე მათი ქალაქების, დაბების და ხოფლების დახაცავათ, ჩვენ ღრმად გვწამდა, რომ ერთად დანახეული სიხსლი განამყვიცებდა ჩვენ მეზობლურ კეთილ ურთიერთობას და პაფივის ცემას, თქვენ კი ნიშნად მაღლობისა დაღეხილ ნიჩგებით შეუბრაღებლად დაუჩეხეთ თავები მამის აღერს მოკლებულ ობლობაში გაზრდილ მათ შვილებს, შვილი-შვილებს და მათ შთამომავლობას,

ამ მეთოდით ვხერო თქვენ რუსეთისადმი ერების დაახლოება და ან ნდობის აღდგენა დამხახურება? თქვენ თქვენი ბარბაროხული ქნევით ნიღაბი ახადეთ რუსულ ბოლშევიკებს და მხოლოდის აჩვენეთ ნაღვილი

საქართველოს
საბჭოთაო
საგარეო
აღმსრებელი
ბიუროს
გამოცემის
სამსახური

ხახუ საბჭოთა იმპერიის ბოროტობის, რბიერობის,
კერაგობის და გაუცნალობის.

ჩვენი დიდებული ახალგაზრდობავ!

თქვენ, როგორც წარმხულში თქვენმა ბრწყინვალე მა-
მა ვაკეგმა რაინდულათ შეაკურეთ თქვენი უმანკო
ხიხსლი, სამშობლოს თავისუფლებას და მილიანობას,
თქვენ მოგვევლინეთ განახლებული იმედებით, იდეალებ-
ებით, აღფრთოვანებით და აღცახვებით კვლავ აღმართეთ
დიადი 26 მაიხის სამ ფეროვანი დროშა, რისთვისაც
თქვენ მოგკლეს, მაგრამ ვერ დაგმარხეს, თქვენ ერის
დაჭრილ წყულ გულშიდ გამოქანდაკდით, როგორც წამე-
ბულნი სამშობლოსათვის, იდეისათვის და სპეციაკი
აზრისათვის.

თქვენი გამირული მაგალითით თქვენ კვლავ საქმობთ
და ამიციომ სამარადისოდ რჩებით ჩვენ შემეცნებაში,
ოცნებით მუდამ გვერდშიდ გვეყოლებით განუყრელათ,
როგორც მშვენება ჩვენი ეროვნული ბრძოლებისა,
მსგავსი თქვენნი კვლავ მოვლინებოდეს ჩვენს ბედ-
კრულ სამშობლო საქართველოს.

თქვენ ერის სამხხვერპლოზე უყოყმანოთ მიიყანეთ
თქვენი ხიცოცხლე ჩვენი ქვეყნის უკეთეს მერმისი-
ხათვის, მაგრამ გახსოვდეთ: ვაჭარა ერისათვის არაფე-
რია იხე ხავალდებულო, როგორც ხიფრთხილე, მოთმინება
და ძალთა დაზოგვა, რადგან რაოდენობა ჩვენი ხუხცი
მხარეა, ესხცოდენ ჩვენმა წინაპრებმა, ამიციომ ვით-
ვლით დღეს საუკუნოებს ჩვენი ერის იხცორიულ არხე-
ობობისას.

საშინელ ხევდით დამძიმებულ განწყობილებით მოხილი
სამშობლოს გამოღმა ძალით ვადმოხვეწილი ბედშავი ქა-

რთველობა ვერტდებით სამშობლოს ეროვნულ გლოვას,
და ვიზიარებთ თქვენ ცრემლ უღევანე განაწამებ დღეს
უმომო მწუხარებას, რომლებსაც ერთხელ კიდევ ჩა-
ახვევს გაუხდელი შივეები და მთელ ქართველ ერს
გლოვის ხედარა გადაათარეს.

ხაქართველოს ხ. დ. პარცვიის
ხაზღვარ გარეთელი ბიურო.

---.---

ეკლის პერანგი

„მომეთ ხიხლი ცას შეჩუხუხუხებს...“
ალექსანდრე პუშკინი

ზარდაცემული უღვთო დილატით
და დაჩხილი მკერდით,
ეს რა დღეშია ჩვენი ქალაქი,
ჩივნი თბილისი, დედი
სიკვდილი მოდგა, ბილწი, ვერაგი,
მე ბოლმა მახრჩობს, უძლურს,
ისევ ჩაგაცვებს ეკლის პერანგი,
ისევ მოგკვეთეს ძუძუს!

თითქოს გათენდა,
მზემ ჩამოწვეთა,
მკვდრეთთ აღსდექი თითქოს,
მაგრამ, ჰა, მოსკდა სისხლი მოძმეთა
და ღვთის სამართალს ითხოვს!

მზია ჩხეტიანი

შემაპრუწუნებელ ხაშინელ ხოცვა-ყლეცის, ერთ-ერთი უმა-
ნკო მსხვერპლი, ჩვენ დედა-ქალაქში.

თბილისი ცრემლით და ოხვრით ეთხოვება 9 აპრილს გმი-
რულად დაღუპულ მის ხაამაყო შვილებს.
კუბოში მწოლარე თითქოს მიმდღიმარი ქალწული, გვამცნობს
მათ ველურობას, დაუნდობლობას და პიროცებას.

საქართველოს შვილნო!

არახოდეს არ ღივიჩყოთ, ეს მწუხრი გოდების ხერათი, და იხინი ვინაც ეს უპატივებელი ხაფანიური, შემამრუწუნებელმა მკვლელობა ჩაიდინეს ქართველი ერის წინაშე, და სამშობლოს თავისუფლებიხათვის შეგრძობლნი შეუბრალეblათ უღროოდ შემზარავ კუბოებში ჩაგვიხვენეს.

ამ უმანკო, მშვიდობიან მსხვერპლთა ცოდვა მათ უწევს, და იხცორია იმ ადამიანთა შემარცხვენელ მოღმას უკუნეთ-უაუნისამდე რიხხვით შეაჩვენებს, დალახვრამს, და წყევლა კრულვით მოიხხენიებს, მშვიდობიან ღემონსცრაგის მონაწილეთა ვერაგულ ხოცვა-უღეფიხათვის, რომლებმაც მხოლოდ გულწრფილად, სამართლიანათ, კანონიერათ, მშვიდათ გამოამყუდავენეს მათი ნება ხურვილი იყვნენ თავისუფალნი და თვისმყოფნი.

აი ხიაც ჩვენ ბედკრულ სამშობლოს რაინდებისა, რომლებიც მას უღმობლათ მოუკლეს 9 აპრილს მოხკოვიდან ხაგანგებოთ გამოგზათხილ კაცთა მკვლობაზე დაგერშილ სპეციალურ რაზმის ნაწილებმა, და ჩვენი დღელა-ქალაქის ქუჩები მათი უმანკო ხიხლით დაგზორეს.

(ეს პირველი მეფყობინება 9 აპრილის მსხვერპლთა გვარებისა მიიღო პარიზის ქართულ ხათვისცომოს გამგეობამ 12 აპრილს, ნაციონალურ მოძრაობის ოპოზიციიდან)

1. აზა აღამია, 2. გია არჩვაძე, 3. ალიკო ასმენა-შვილი, 4. ლეილა ბარათელი, 5. ნინო ბარათელი,
6. ევა ზერძენიშვილი, 7. ველა დანელია, 8. ნოდარ ჭანგირაშვილი, 9. მანანა ჭარაძე, 10. მზია ჯინჭარაძე, 11. მანანა ლლიძე, 12. ნიკო ლლიძე,
13. თამუნა ლლიძე, 14. თინა ენუქიძე, 15. ველა ვაბელია, 16. ლევან განჩილაძე, 17. ლია გიორგაძე, 18. ნაფო გიორგაძე, 19. დათო გიორგობიანი, 20. გონა გონიაშვილი, 21. გია ქარსხელაძე, 22. ნინო ხარბავა, 23. ბაირა კიკვაძე,
24. ზურაბ კველიძე, 25. თამარ მამულაიშვილი,
26. გოგი მანელავა, 27. თეო მარულაშვილი, 28. მანანა მეღვაძე, 29. მანანა შეუქაძე, 30. ნუკრი მერაბიშვილი, 31. გოგი მიქაძე, 32. გონა მაქაძე, 33. ალიკო მირზიანი, 34. მანანა მორაძე,
35. მამუკა ნოზაძე, 36. სამარგულია მანანა, 37. ნანა სამარგულია, 38. ელისო ჭიკვაძე, 39. მარინა ჭყონია (11წლის), 40. ნინო თოიძე, 41. თამარ ცნობილაძე, 42. გონა ვოციაშვილი.

ნუთუ ესაა "პერესტროიკა" "გლახცნობის" მოხაკითხი მოხაკივეური "რუხელი ხანუქარი?", და ან ერთა "მეგობრობის" ხანუკვარი დაევიწყარი აღთქმული ხარცნებო კეილშობლიური, გულწრფელური მეზობლობის ხაწინდარი, თანახსორბის სიადაგზედ? ხ ა მ წ უ ხ ა რ თ თ ე ხ თქვენი მემკვიდროებითი მიღალაფურთხ დათი ერების მიმართ არ ახალია ძველია .

"ჩვენი დროის" რედაქცია.

"ჩვენი დროის" მიმრჩილველის ბარათი საქართველოს პარიზიდან.

--...--

ჩვენო ბედ-შავნო ძვირფასნო თანამემამულენო!

ამა წლის 9 აპრილს თბილისში მომხდარ, შეუბრალებელ ველურ ხოცვა-ყლეჯამ აქ საფრანგეთში დამწუხრება, გაოცება, ხევდა და ხინანული გამოიჩვია.

თქვენ, რომლებმაც შეხჩირეთ, სამშობლოს თავისუფლებას, თქვენი ხიცოცხლე, თქვენი გული, ხურვილით წყლული, ფართო გამოძახილი ჰპოვა აქაურ პრესაში, ჭელა-ხედვაში, და რადიოში, რომლებმაც ხულდამძიმებულ განწყობილებით ფართო ვითარებაში ამენახ მთელ მსოფლიოს თბილისის ქალთა, ბავშთა, და ვაცთა საზარელი შემადრუწუნებელი, დაუნდობელი მკვლელობა, რომელიც ჩაიდინეს მოსკოვიდან საგანგებოთ გამოგზავნილ ადამიანთა სიკვდილ ნადირობაზედ დაგერშილ სპეციალურ ჯარის ნაწილებმა, რომლებმაც უღმობლათ, მხეცურად, განუკითხავად ლაფართქებით, და ხელკეჯებით ჩაქოლეს და ხიცოცხლეს გამოახალმეს უდანაშაულო მშვიდობიანი მანიფესტაციის მონაწილე ჩვენი ბედ-შავი საქართველოს შვილები, და ჩვენ სამშობლოს კიდევ ერთხელ რუსული ხიშტით მწარე მწუხრის ხარქველი დაადვენ, და ჩვენ ხალხს კი შავით მოჩითული გლოვის ხულარა გადაათარეს რათა დამაღონ მათი მხეცური საქციელი მსოფლიოს წინაშე^{ლა} ის შეუხორცებელი საშინელი იარა, რომლითაც მათ საქართველო დადაღეს.

ჩვენმა აქ დაბადებულ ახალგაზრდობამ დიდათ იმართა, გამოვიდენ ცელეხედვაში, რადიოში, სახელდობრ: ექიმი ოთარ ზურაბიშვილი, თამაზ ნახყიდაშვილი, (რადიოში) და ხაქვეყნოთ ცნობილი სავეცლოლოგი ქალბაფონი დანკო-სისა აწ განხვეწებულ გ. ზურაბიშვილის ქალიშვილი, აქვე უნდა გაცნობოთ, რომ ექიმ ოთარ ზურაბიშვილმ და ქალბაფონ ელენა დანკოხის მკვიდრი დიდი ბაბუაა ცნობილი საზოგადო მოღვაწე ნიკო ნიკოლაძე.

მათ ცელე ხედვით და რადიოთი ამცნეს ათეულ მილიონ-იან მაყურებლებს და მსმენელებს თბილისში მიმხდა-რი საზარელი ამბები ,გააცნეს თუ საბჭოთა წითელი ჯარები, როგორ მუხანათურად, ომის გამოუცხადებლათ თებერვლის თერთმეცხ 1921 წელს თავს დაეხხენ მის მიერ ნაცნობ ჩვენს ნორჩ რეხპუბლიკას და გაცხარე-ბული სიხხლის მღვრელ შეცხაკებების შემდეგ დაგვი-პყრეს, და მთელ ერს სიხხლით დაფერილი ხუნდები დაადვეს.

პაფარა ჩვენი ქვეყანა არახოლეს არ შერიგებია სა-ქართველოს ძალით საბჭოთა რუხეთის იმპერიის უცხო სხეულშიდ ჩაწვნა, ჩაქსოვას და იბრძოდა თავდავიწყე-ბით მის განთავისუფლებიხათვის.

ყველა ყოველ დღიურ თუ კვირეულ პრეხამ დაწვრილებით აღწერა თბილისის მშვიდობიან 9 ზპრილის მანიფესტა-ცია და ხელიხუფალთა გაუგონარი სიხახციკე და შე-მმარავი სიხხლის ღვრა, მათი ცნობებით , მოკლულთა: 42 ქალ-ვაყი , ერთი ბავშვი, 500 დაჭრილი და 20 უგზო უკლოდაა დაკარგული-ო.

ყოველ დღიურ დიდი ცირაყის გაბეთ "ფიგარომ" ვრცელი წერილები მოათავსა საზოგადოთ საქართველოს შესახებ

და პირველ გვერდზედ ეს შემზარავი ცრემლის მომგვრელი ხურათი, რომელიც თქვენთვისაა გადმოღებული ჩვენ ყურნალში ფიგაროდან, შემდეგი წარწერით: "თბილისი ღირსეულად ეთხოვება მის დაღუპულ შვილებს".

11 აპრილს პარიზში მცხოვრებ ქართველობამ "სოციალი - ხეტურ" საბჭოთა რუხეთის მიერ სამარცხვინო ლაჩლურ შემადრუწუნებელ მკვლელობის დახატვით მოაწყო საპროცესუო დემონსტრაციული ხვლა პარიზის საბჭოთა საელჩოს გახწვრივ. ადგილობრივ პოლიციამ თავდაჭერილათ მანიფესტანტებს ნება არ მიხცა საელჩოს მიახლოვდებოდენ, მაგრამ ნება დართო სამ პირს საელჩოში შეხუდიყვნენ და საპროცესუო შენიშვნების უხცარი საბჭოთა საელჩოს მოხელისათვის გაღაეცათ.

დეღეგაცია მიიღო საელჩოს მეხამე მდივთნმა, რომელიც სომეხი აღმოჩნდა, დეღეგაცებს მან სამძიმარი გამოუცხადა და მოახხენა, რომ უერთდება საქართველოს ეროვნულ გლოვას. დეღეგაციას აღუთქვა, რომ მათ საპროცესუო ნოცვას გადახცემს საბჭოთა სრულუფლებიან ელჩს-ო. დემონსტრაცია იყო მრავალ რიცხოვანი, ნიშნად სოლიდარობისა და ჩვენი ეროვნულ გლოვის გაზიარებისა მოვიდნენ წარმომადგნლები: სომხების, უკრაინელების, ბელორუხების, ვენგრელების, ჩეხების, პოლონლების და სხვა.

11 აპრილს პარიზის წმინდა ნინოს სახელობის ეკლესიაშიდ გადახდილ იქნა პარაკლისი 9 აპრილის გმირთა მოხახხენებლათ, პარაკლისის შემდეგ ხიფყვა წარმოსთქვა ფრანგულათ თბილისში მომხდარ ამბებზე ქართული სათვისცლომოს ყოფილ თავჯდომარემ ბაცონ თამაზ ნახყიდაშვილმა, მიუნხენის თავისუფლების რადიოს კორესპოდენტმა

ბაჭონ ჯანრი ვაშიამ წაიკითხა არქიმანდრიც იოანე მთაწმიდის მიმართვა ყველა მამულიძვილებსადმი, რომელსაც თქვენ უკვე იცნობთ, მაგრამ ვათავსებთ ჩვენ ყურნალში, უცხოეთში მცხოვრებ ქართველთათვის, ფრანგულათ ამ მიმართვის ტექსტი თარგმნა და წაიკითხა საფრანგეთში დაბადებულ ღია გოგიციძის ასულმა. ჩვენი სამლოცველო ვერ იყვება დამხწრეთა რიცხვს, მათ შორის იყო ფრანგი მოხუცი გენერალი, რომელმაც გაგვიცხადა, რომ "მოვიდა რათა გაიზიაროს მისი მეგობრის გმირ პოლკოვნიკ თავად ამილახვრის სამშობლოს ეროვნული გლოვა".

20 აპრილს ჩვენმა აქ დაბადებულმა ახალგაზრდობამ მოაწყო იმავე მარშრუტით საპროცესო ხელა.

აქვე უნდა მოგახსენოთ, გულის ცვივილით, რომ არც ერთ პოლიციურ თუ სახელმწიფო მოღვაწემ, როგორც იყვი ან კრინციც არ დახმრეს საქართველოში მომხდარ ფრანგულიაზე, და იმ დროს როდესაც თბილისის ქუჩები აღამიანთა სახაკლათ ბოინათ გადააქციეს, და ჩვენ ახალგაზრდობას მწარე წანჯვით კლავდენ, ხწორეთ ინგლისის დედოფალი ქალბაჭონ წაჩერის თანხლებით იმ დროს ბაჭონ გორბაჩოვს მისი მშვენიერი მეუღლით

საზეიმო ვითარებაში ღებულობდა მის ერთ-ერთ სახახლებში, სადაც განყობილი ხუფრები შამშანიურ, ვისკისა, ვოდკის, და ნაირ-ნაირ კერძების სიმძიმით იზნიქებოდა იყო დროს წარება და მხიარულობა დამაჯვობელ მუხიკით ვის ახხოვდა თბილისი, ან თქვენ დელათა გულშემზარავი გოღება.

ამიწომ შეგახსენებთ, რომ თქვენ მარო ხართ, და ვაწარა ერისათვის არაფერია ისე საჭირო, როგორც ძალე-

ბის მოვლა და დაზოგვა, თქვენ მართებული მოფიქრებული
ლოლიკის^{მს} დაკეთით დახვეწები, და იყვით ურყევი ზო-
მიერი რეგულიაციური კანონზომიერი წესების დაცვით.
თქვენ, რომ ჩვენი ქვეყნის არგამძლე ნავი სამშვიდო-
ბოს გაიყვანოთ საჭიროა იყოთ ამ აბოზოქრებულ ზღვა-
ში მიხი ზვირთების ამყოლ დამყოლნი და არა მის წი-
ნააღმდეგ მეზრძოლნი რათა ჩვენი პაჟარა ქვეყანას
ააღდინოთ უდანაშაულოთა' ხაშინელი ხიხლის ღვრა და
ჩვენ დედებს, ახლობლებს განუზომელი მწუხარება,
და ჩვენ სამშობლოს კი იხლორიულ უფხვრულში დაღუპვა.
დიღია თქვენი პახუხის მგებლობა, ყველაფერი უნდა გა-
კეთდეს ცივი ანგარიშიანობით ჩვენი სამშობლოს
ხახიფოცხლო ინჟერეხების დაცვიხათვის, პოლიციკაში
გრძნობათა აყოლა მიუღებელი და გამორიცხულია, პოლი-
ციკამ არ იცის გულწრფელი მეგობრობა, ის მერყევი და
ცვალებადია, რადგან მასშიდ უპირველეს ყოვლისა მდგო-
მარეობა ქმნის შეგნებას.
თუ მართლადაც გარდაქმნას საპირკველათ ნამდვილი დემო-
კრატია დაედება, ეს იქნება მშვიდობიანი ევოლიუ-
ციის გზით უაღრესად პროგრესიული მოვლენა, რომელიც
გზას გაუხსნის თანახმრობის ნიადაგზედ კეთილ
მეზობლობაზე აგებულ დიალოგს, ყველა საჭირბოროტო
საკითხების უმცვეინელოთ მოგვარებისათვის და გა-
ხდება ხაწინდარი დემოკრატის გზით ერთა თავისუფლე-
ბის, მეგობრობის, და ნივთიერ კეთილდღეობის.
ამისათვის საჭიროა მოთმინება, კიდევ მოთმინება,
ხიფხიზლე და ზომიერება.
შეგახხენებთ მოთა რუხთავლის ხიფყვებს" მჭერი კაცხა

ვერას ავნებს, ვაფი თვითვე თავს, რომ ივნებს" აჩქარებით ხოფელი არავის არ აუშენებია, ხატკროა დრო იმ ჯერ კიდევ მღიერ ურჩხულის მოხაშორებლათ, რომელიც ათეული წლების მანძილზედ მეფობდა ხაბჭოთა რუხეთში, რომლის მსხვერპლნი იყავით თქვენ ყველანი. ხვალინდელი გაზაფხული ამ ურჩხულის მოუშორებლათ ხამწუხაროთ ჯერ კიდევ გმანებაა, თქვენ ამ გარდაქმნის პირველ პერიოდში იხეთ მიზნისაკენ უნდა მიიხწრაფოდეთ, რომლის აღსრულება შესაძლებელია, რახან თქვენ მიაღწევთ მხოლოდ მშვიდობიანი მოლაპარაკებით და ხაქმიანობით. ამას მოითხოვს ჩვენი ერის გარდაუვალი ურღვევი წმინდათა - წმინდა ინტერესები.

ჭიათურელი, ბაბილინაშვილი.

დ ა ტ ი რ ე ბ ა

სამშობლოს სევდით დაფერილ,
ძირს დახრილ დროშებს ვხედავ,
მთლად საქართველო დასტირის
ცხრაშემტ უცოდველ ცხედარს...

ვინ მოგვიშუშებს ამ ტკივილს
ან ვინ შეგვიშრობს ამ ცრემლს?
გულმკვდარ ამერს და იმიერს
დარდის ღრუბელი აწევს...

არ სძინავს ჩვენს დამაწყვევარს,
მოსურნებს ერის მოკვლის,
ამირანს შტერთან მორკინალს
აკლავ უმძაღლებენ ბორკილს...

ბიჭებს, ქალებს და გოგოებს,
ვინც ბედმა გაიმეტა,

მთლად საქართველო დასტირის
ცხრაშემტ უცოდველ ცხედარს...

მალე რიერაქად აღგმართავთ
მათ სისხლს ლამეში დაღვრილს,
ზეცაზე ამოენთება
ცხრაშემტი ბაირალი...

სანთლად აინთებს სამშობლო
მათ სულს
წმინდას და ნეტარს,
მთლად საქართველო დასტირის
ცხრაშემტ უცოდველ ცხედარს...

ბალათიერ არაბული

საქარძოვნის

უკვლამა მამული შეიქმნა! განსაკუთრებით კი საღმრთო საქმისთვის, სამშობლოსთვის
თავგანწირულ ახალგაზრდებს!

საუბრეწოდ შეიღწაო თქვენ მოგმართავთ, ვინც შეასრულა თავისი უზენაესი
მოვალეობა ისე, როგორც ასრულებდნენ მას წმიდა მამები. თქვენ უკვე დაგვადგათ
უფაღმა თავისი ნათელი გვირგვინი, რადგან სახარება გავსწავლის, რომ ღვთის გარეშე
ერთი ღერი თმაც არ ვარდება. თქვენი წმიდა სისხლი შეერთო იმ კურთხეულ ქართველ
მოწამეთა სისხლს, რომელიც უწმიდესი და უზენაესი მიწისთვის იღვრებოდა.
გჯეროდეთ, რომ სიკეთე ბოროტებაზე უფრო ძლევამოსილია. ქართულ ეკლესიას დიდი
სულიერი ძალა აქვს და მაღალი მოვალეობა აკისრია. მე, ასაკოვანი კაცი, თავიანთ ეცემ
თქვენს დიდებუბოვნობას, თქვენს გვერდით ვდგავარ და სიხარულით შევეწირავ თავს
სუბალს, ვრსა და მამულს. გამაგრდით შეიღებო! შეგეწიოთ ზეციური ძალა. ღვდა
ღვთისმშობლისა გუარავეთ. ცხირა და-ძმა ანგელისთან დაგლოცოთ, წმიდა მამები
ივენენ თქვენი თანამდგომნი. წმიდა ღვლებთან აღვამაღლოთ ნებითა ღვთისითა და
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ღოცვა-კურთხევა ღვდის ძეშუსხავით
გამოს უფაღმა, ამინ.

არქიმანდრიტი იოაკიმ ასათიანი.

ნიუ-ორკში მცხოვრებ ქართველებამ, სათვისტომოს თავმჯდომარის მეთაურობით, მრავალ რიცხოვანი დემონსტრაცია მოაწყვეს გაერთიანებულ ერების ორგანიზაციის შენობის წინ. დემონსტრაციის მონაწილეებმა სახსტიკო პროცესები განაცხადეს იმის გამო, რომ მოსკოვის მი-
თითებით განუკითხავათ, მხეწურათხიფოცხლეს გამო-
ხალმეს მრავალი მშვიდობიანი დემონსტრაციის მონა-
წილენი 9 აპრილს ქალაქ თბილისში. ნიუ-ორკის მანი-
ფესტაციის მონაწილენი მოითხოვდნენ საქართველოს დამო-
უკვლევლობის აღდგენას, რომელიც მოსკოვმა მას ძალით
მოსცადა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ქართველებს გვერდში უდგნენ საქართველოდან ამოხული ებრაელები, სომხები, უკრაინელები და თვით რუსებიც კი.

---.---

ამ უამად პარიზის დიდ სასახლის თეატრში გამოდის წი-
თელი არმიის მობრუნების გუნდი. ჩვენი ახალ გაზრდობა
მრავლათ მივიდა თეატრთან, სიმბოლიური ნიჩაბ ხელ-კე-
ჭებით, დაადანაშაულებს საბჭოთა წითელ არმიის ჯარის
კაცები და ამხილებს მრავლად მოხულ ფრანგების წინაშე
მათი ბოროტება, სიმხევე, და ბარებით ხოცვა-ყლეცვა,
ჩაქოლვა, უდანაშაულო მშვიდობიან მანიფესტანტების,
რომელსაც ადგილი ქონდა საქართველოს დედა-ქალაქ
თბილისში, რომლის ქუჩები მათ მორწყეს საქართველოს
შვილთა უმანკო სიხსლით.

ნიჩბები და ხელ-კეჭები ჩვენმა ახალგაზრდობამ, ნი-
მნად პროცესებისა და წრადიკულ ხსოვნისა თეატრის მთა-
ვარ შეხავალს მიაცარეს.

---.---

"ჩვენი ღროშა"-ს, სამაისო ნომერი უკვე სტამბაში იყო, და ამიწომ დამატებითი ხაზით ვათავსებთ ამ ცნობას ჩვენ ყურნალშიდ.

ფელე-ხედვის მეორე არხზე, სიწყევით გამოვიდა ემიგრაციაში ვარგათ ცნობილ პაფრიოტების აწ განხვეწებულ თამარ და ილია თაყაიშვილები, მაფემაფიკოსი და საქმოსანი, შალვა თაყაიშვილი, რომელიც 9 აპრილის ხაზარელ ღღეს თბილისში იმყოფებოდა, და ცოცხალი მოწმეა შემადრუწუნებელ ვერაგულ, ლარულ ხოცვა-ყლეფის, რომელხსაც ადგილი ქონდა ჩვენ ღღლა-ქალაქში. ხაღლა იყო მეფამ მომღიმარი, ჩვენი გამამხნევებელი შალვა, მის ვაყვადურ ხეფღღან, ღარღიან ხახეს აჩნღა მწუხარების მწარე ღაღი.

შალვამ გულში ჩამწღომ სიწყევებით მოუთხრო მიღიონობით მაყურებლებს, თბიღისიხ მშვიღობიან ღემოსწაღისიხ მონაწიღეთა მხეღური ღარბევა მკვღელღობა. მოხკოვიღან ხაწქაროთ გამოგზავნიღ სვეღიაღურ რაღმეღებმა, გაღღხიღ ნიჩბებით, და ხეღ-კეფებით ჩაქოღეს და სიციციხეს გამოახაღმეს უღანაშაუღო ახაღ გაღრღები.

რუხ ჯარის კაცებმა განხაკუთრებული მძვინვარება გამოიჩინეს ჩვენ მოკისკისე, მხიარულ გოგონებზეღ, რომღებხსაც ბარებით უმოწყაღოთ ჩაუემფვრიეს ღამაში თავები, და მათ ნორჩ ბეჭებს მათი ფვინი გაღანთხიეს, იხმარეს აგრეთვე, რაღაც ახაღი უცნობი გაში, რომღის მეხუნთვა მწარე ფანჯვით ახაღმებღა მათ, სიციციხეს. სფიროღა მთელი თბიღისი მათ შვიღებს, და ეს უღიღესი ფრაღღღია ხაერიო გღოვის ღღეთ იქწაო.

პატივცემულო მკითხველო!

"ლიტერატურული საქართველო", ორგანო საქართველოს მწერალთა კავშირისა იპვიათობაა ჩვენს ემიგრაციაში, ამიტომ ამ ყურნალის უაღრესად გაბედულ, შემართებულ, ყურადხაღებ მოწინავეს განვლით, "ჩვენი დროის" სა-შუალებით შეხახჩავლათ და გახახნობათ.

შორეთიდან ჩვენ ხანახწრელ ხამშობლოს ძალით დაშორებულნი, გლოცავთ და ვეამშორებით თქვენ დიდებულ მახვილკალამხს, რომელიც ამ ცყვიის ღბილი გრდემლია, რომელიც "გახტეხს ქვახანა მაგარხა"და შვებახს, მშვიდობახს და ხაონენბო ნანახწრ თავიხუფლებახს მოუცხანს ჩვენს უღანაშაულო განახჩამებ ქართველ ერხს.

**სახჭოთა კავშირის კოპუნისტური
პარტიის 'ხანხრალური კოპიტუტის
გენერალური მდივანს, სახჭოთა კავშირის
უგაღლესი სახჭოს პრეზიდიუმის
თავგაჯღოგარეს
აგხ. მ. ს. გორბაერიოვს**

თქვენთვის და მთელი მსოფლიოს ფართო საზოგადოებრიობისთვის ცნობილია ის ბარბაროსული აქტი, რომელიც საბჭოთა არმიის წინააღმდეგ ჩაიდინეს ქ. თბილისში ამა წლის 2 აპრილის დღის 4 საათზე უნებართვო მიტინგის დარბევის დროს.

თქვენთვის ცნობილია ისიც, რომ მოკლულთა შორის, რომელთა საერთო რაოდენობა რუსთაველის ცნობებით ჩრქვარობით თვრამეტია, 16 ქალი ვახლავთ. დიას, ჩრქვარობით, რადგან იმ 160 დაჭრილს შორის, რომლებიც ამჟამად საავადმყოფოებში იმყოფებიან, ბევრი ხასიყვდილოდაა განწყობილი.

დაბ, თქვენთვის ეს ყველაფერი ცნობილია, მაგრამ ვეგვიარება ეჭვი, რომ საქმის წამყვანი არის იტალიელი, რადგან ამ სამარცხვინო აქციის ჩამდენი პირველი წუთებიდანვე ცდილობდნენ საქმე უკუღმართად წარმოესახათ.

არანაკლები უზედურება ის ვახლავთ, რომ საკავშირო ხანდორმაიო პრეზრამა „ერეთში“ არა მარტო დამახინჯებულად წარმოადგინა ტრაგედიის სურათი, არა მარტო შეცდომაში შეიყვანა ფართო საზოგადოებრიობა, არა მარტო მტრულად განაწყო ისინი ქართველი ერისადმი, ცინიკური გამოდრეხებით კიდევ ერთხელ და სამარადელად დატრია ქართველი ადამიანის გული. რა ცინიკურად, ბოროტ და ცინიკად გაიხმა ფრანკა, რომ ახეთი შემოსეველობისთვის ხასიყვდილოდ გაწვრთნილი ქარსაკლები თურმე „განსაკუთრებული მწრუნგადობით“ ცდილობდნენ არაფერი ენათო მავშეხება და ქაღვიბისათვის. აღბათ, ამ გადაჭარბებულ „მწრუნელობის“ ბრალია, რომ ბარბაროსულად მოკლულ ქალთა შორის ყველაზე ახალგაზრდა თქვენსებტი წლისაა, ყველაზე ხნერი კი — სამოცდაათისა!

ეს ხისხლიანი აქცია ლოგიკური ვაგრძელება და დავიარგვინება იყო ქართველი ხალხის იმ საყოველთაო ლაშქვა-ვინებისა, ცენტრალურ პრესაში, რადიოსა და ტელევიზიაში რომ არის ვაჩადებული. საჩქუნარია ისიც, რომ ხახვლმწიფობრივი სტრუქტურის პროდუქტების — სტალინისა და ბერიას დანაშაულებრივი საქმიანობა მათი ქართველობით არის ახსნილი. ამ უსამართლო შურისცხყოფელში გამოხდომებმა უკვე შექმნა სხვა მოძმე ერთა არასახურველი განწყობილებები საქართველოს მიმართ. ამ განწყობილებებს ჩვენ ვგრძნობთ ყველგან და ყველაფერში, საქართველოს ვარითაც და თვით საქართველოშიც. ვანსაკუთრებით იჩაგრებიან ჩვენი ახალგაზრდები არშიაში, ხადაც ისინი ხშირად მხვერპლნი ხდებიან ქართველების მიმართ გაუმართლებელი ხიშტულივითა.

ამ ხიშტულივითა და უნდობლობის გამოხატულება იყო ისიც, რომ საქართველოს მილიციას არ ანდნენ მომიტინგეთა დაშლა. ნდობას ვინ დაერებს, სერვის მთავანი ხაგანგებოდ დაჩრებს, რათა შემდეგ ეს ფაქტიც მშვიდობიანი მომიტინგეებისათვის დაებრალენინათ.

ამ ხიშტულივითა და უნდობლობის დადასტურება იყო ისიც, რომ თბილისის „ბარათლომის ღამეს“ ქარსაკაცები უწყო მხვერპლთა აღიხილ ნიშნებს და ხელკეტებს ურტყამდნენ შეძახილებით „სტალინისათვის!“

ეს ხამარცხვინო, ბარბაროსული აქცია მოხდა მაშინ, რაცა მთელი მსოფლიოს წინაშე თავს ვიწონებთ. ჩვენში მიმდინარე რევოლუციური პროცესებით, დემოკრატიითა და

სახალხოობით, ხაჩქუნაროდ, ეს აქცია დამახინჯების თქვენი ხაჩქუნარობი მიხით ვინაის და მთავრებს. ამიტომაც საფუძველი გვაქვს დარწმუნებული ვიყოთ, რომ იგი ჩაიდინეს ვარდაქმნისა და პირდაოდ თქვენმა მტრებმა. თბილისის ხისხლიანი აქცია სომ არ ემორჩილება თურისპრუდენციის არცერთ მუხლს, არცერთ პარავარტს, არავის ვაფრთხილებია მიტინგისა და შიშვლობის მონაწილენი, რომ მათ თავს ახეთი უზედურება დაატყუდობათ. რასაკვირველია, იყო ვაფრთხილებები, მაგრამ იმდენად ვალოუკვეთავი და ქარავული, რომ ვერავინ წარმოადგენდა, დემოკრატიისა და სახალხოობის პირიბეში, მთავრობის ხასხლის წინ, რუსთაველის პროსპექტზე ახეთი ხასხლიანი თუ შიშვლობა.

განა მრავლისმთქმელი არაა, რომ მომიტინგეთა დაშლისას არ გამოუყენეს ის ცნობილი მეთოდები, რომელთაც ახე შიდადარა მსოფლიოს ხახვლმწიფობის პრაქტიკა და ყოველგვარი სხვა დონისიბეების ხატარების ნაცვლად (წელის ქვალი და ა. შ.), პირდაპირ ვადავილენენ სოციალ-დემოკრატს!

აღბათ, თქვენს წინაშე რომ თავი ემართლებინათ, საბჭოთა დემოკრატიის ხახვლი რომ „იხსნათ“, ვადაწვიებებს ტყვია არ ვაგვირალათ და მომიტინგეები დღემდე არანხული მეთოდით, ხაგანგებოდ აღიხილი ნიშნებით დახეხვათ, რათა შემდეგ ითქვიან, მიტინგი უიარაღო ქარმა დაშლაო. რა გულბრყვილინი აღმოჩნდნენ ჩვენი ახალგაზრდები, რაცა მოულოდნელად შემოკრილ ქარს დამხდარანი დახდნენ. ფიქრობდნენ, დამხდრებს ხელს არ გვახლებენო მთვრალი მკვლელები კი, რომლებიც მიტინგის დახაშვით დაიკარა, ხალხის დახაშვით შემოიქრნენ, ვაქცულელებაც არ ინდობდნენ, ეწოდნენ და ულმობლად უწვრდებოდნენ.

როგორც შემდეგ გამოირკვა, გამოიყენეს ქიმიური იარაღი. მაგრამ ექიმები ხელ-ფეხ-შერეულები აღმოჩნდნენ. მათ ვერ გაუწიეს დახმარება დაზარალებულთ, რადგანაც არ იცოდნენ, თუ რა შემადგენლობისა იყო ეს ქიმიური იარაღი. სამხედროებმა კი არაფრით არ ინებეს ამ საიდუმლოს გამხელა:

რა სასაცილოდ (სატირალი რომ არ იყოს) ხანდა შეორე დღეს გაზეთებში გამოქვეყნებული საქართველოს კომპარტიისა და შთაფრობის მიმართვა საქართველოს მშრომელებისა და ახალგაზრდობისადმი. ეს იყო კიდევ ერთი ახალი დაცინვა დილის ოთხ საათზე ჩახოცილი და დაქრილი ზაღისისა, შიგელი ქართველი ერისა.

დანაშაულობათა ქაჯე კი გრძელდებოდა და გრძელდება. 10 აპრილს, 22 საათზე ტრეღვიზით გამოვიდა ამიერკავკასიის ქარების სახრადო და დღეაქალაქს აუწყა: ზუსტად ამ წუთიდან, 22 საათიდან, საკომენდანტო რეჟიმი შემოღებულია აუწყა, რომ იმავე წუთიდან ქუჩებში განაღდა ცემა-ტყემა, მანქანების მსხვერვა, ბროლი, დიქობი ოთხი კაცი, მთავან ირი უკვე გარდაიცვალა.

რა იყო ეს?
განა არ შეიძლება ბატონი სახრადო თუნდაც ერთი საათით ადრე გამობრძანებულიყო ტრეღვიზითა და რადიოთი? (განაკ: მენდანტის საათის გამოცხადებისა არა აქვს თავისი წესი და რივი?) რასაკვირველია, შეიძლება, მაგრამ მაშინ ხომ ვეღარ იპოვნებდნენ ქუჩებში საკომენდოს, მაშინ ხომ კიდევ ერთხელ ვეღარ გვაგზნობინებდნენ თავიანთ ძღვეთსობილებას!

პატივცემული გენერალური მდივანო ნაცვლად იმისა, რომ ხინანულის ვრძობამ მაინც გამოიწიოს ამ ხოცვა-კლევების ორგანიზატორების მხრიდან, არის მცდელობა, რომ დამალონ დაღუპულთა ხეკედლის მიწეზე. ცდილობენ უაღბლო ექსპერტიზის შედეგად მათი ხეკედლის მიწეზედ გამოაცხადონ არა აღეხილი ნიშნები და ხელკეტები, არამედ ზედპირის შედეგად დაცემის დროს "შიდებული ხისეკედილო" ტრაჟედიები. აღმაინებს უკვე

აღარ სჭერათ ოფიციალური ექსპერტიზისა. ამიტომაც გთხოვთ სახწარფოდ მოვიწვიოთ. ექსპერტები შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან. და, რაც მთავარია, უკვე ოფიციალურად ავრცილებენ საქმად ნაცვად ექსპრისას, რომ პირველად ახალგაზრდებმა იხმარეს ცივი იარაღი და დაჭერეს ქარისკაცის (გავიხსენოთ 1956 წლის ხოცვა-კლევით მილიონში, როცა ანალოგიური პროვოკაცია მოუწვევს ქართველ ახალგაზრდებს და შიგელ ქართველ ზაღსს. მაშინ მოლოდ იპოვეს ამ ფაქტის "შემსწრე" აღმაინებები, და აღბათ, არც დღეს გაუჭირდებათ იპოვნონ ხულიერად გათამხირებული კატიერისტები).

პატივცემული გენერალური მდივანო ქართველი მწერლები, გამოცხადეთ რა ქართველი საზოგადოებრიობის, შიგელი ქართველი ერის სათქმელს, დახეიანებით მოვითხოვთ ვასცეთ განკარგულებას, სახწარფოდ გამოიძიოს საქმის დანაშაულებრივი არსი, ამხილონ და საშავალითოდ დახაწონ ამ უპრეცედენტო ხოცვა-კლევების მოწყობის უკვლა დამნაშავე. დაქაბთან ერთად იხინი უნდა გამოცხადდნენ საბჭოთა

დემოკრატიის, საქარობისა და გარდაქმნის შტრებად!

პატივგარიულად მოვითხოვთ, ცენტრალურმა ტრეღვიზამ სახწარფოდ აჩვენოს მოკლევების ნამდვილი არსი, ამხილოს იხინი, ვინც შეცდომასი შეიყვანა "ერეგმას" რედაქცია და რომელთა წყალობითაც აღმასწორობელი შეურაცხყოფა მთავინა უბედურობებმა ჩავარდნილ შიგელ ქართველ ერს საბჭოთა და მხოლოდი საზოგადოებრიობის თვალში. ამასთანავე, მოვითხოვთ, საკავშირო პრესამ, ტრეღვიზამ და რადიომ უარყოფდნენ და ხრული ხინარდით ვაშუქოს მოკლევები, შიგელს საბჭოთა კავშირის გააგებინოს იმ აღმაინათა გვარები, რა თანამდებობაც არ უნდა ეჭირათ მათ, რომლებმაც აშკარად აიგდეს და უტყვეშ გათილეს არა მარტო აღმაინათა ღერებმა, არამედ საბჭოთა კავშირში მიმდინარე რევოლუციური პროცესები.

აუფლებლად სათანადო შეფახება და განზოგადება უნდა მიეცეს თბილისის ხინსლიანს აქციას და ითქვას პირდაპირ, რამდენად შეეფერება იგი ჩვენს დემოკრატიას, გარდაქმნას და საქარობას.

ამ მიმართვის ხელს აწერენ:

ეს მიმართვა დღეწერილი იყო, როცა საზოგადოებამ შეიტყო 9 აპრილის ტრაგედიის კიდევ ორი აღმაინის მსხვერპლის შესახებ.

შხან მახვარკინი, გიგოლ ავაშიყ. შარი აგრამიშვილი, თეზარ ახულაშვი-
ლი, თეიშარაკ ახულაქი, ავთანდილ ად მიუშვილი, ლერი პლიმონაკი, გივი ალ-
ხაიშვილი, შახუა ამირაქიანი, ბაღათერ არაბული, კობა არაბული, რევაზ არ-
თილაშვა, ჯაბა ასათიანი, ირაქლი ბაჩაქი, გურამ ბათიაშვილი, შარიკა ბარა-
თაშვილი, გიორგი ბაქანიძე, ნინო ხე ზარაშვილი, როსტომ ბეჰანიშვილი, სება
გერულაშვა, თედო ბეჰიშვილი, თამაზ ბიბიშვილი, ჯარ ბოლქვაქი, ლეონა ბო-
ჩიკვა, აქაკი გრეგაქი, ბაჩანა გრეგვაქი, ლალი გრეგვაქი, თენგიზ ბუაჩიძე,
ამირან ბახუჩიანი, გიორგი ბაჩიჩილაქი, გურამ ბეჰიშვილი, გივი ბეჰიშვილი,
აქაკი ბეჰაქი, გურამ ბეჰრდიშვილი, ვახტანგ გორგაშვილი, დარეიშხან გვი-
გულაშვილი, ნოდარ გურაშვილი, ჯემალ დავლიანი, ბათუ დანიელი, კლავდი
დვდარიანი, სოლომონ დვდარაშვილი, თეიშარაკ დონაშვილი, თინა
დონაშვილი, ალექსანდრე მახანიძე, შირაზ ელიოზიშვილი, თამარ ელისთანი,
დოდო ვადაშვილი, რევაზ თვაჩაქი, ჯემალ თითქანი, ნინო თოჭიშვილი.
კობა იმედაშვილი, გიორგი ისაქაქი, ალექსანდრე კალანდარი, ჯარ კალა-
ნელი, ამირან კალაქი, ნანა კანდელიანი, დავით კახაბერი, მადოა კახიძე, იმე
კვიციანიშვილი, ნაზი კილაშვილი, კარლო კობაქი, შირაზ ლეონიანი, გი
ლომაქი, ლეონ ბალაშვილი, თეიშარაკ ბალაშვილი, მღვანე ბალაქი, ლე-
ონა მახი, რევაზ მიშველაქი, ჯარ მელაშვილი, ლადო შილაშვილი, სილო-
ვან ნარიანი, გიორგი ნარეშვილი, ნაილი ნეჰრიშვილი, ენვი ნეჰრაქი,
გიორგი ნიშანიანი, ნუთელა ონაშვილი, ირა ორგონიანი, სოსო პიჭიაქი,
გიორგი პაპუაშვილი, აბოლონ შორანი, უშანგი რიშიანიშვილი, მირა რ-
რა, ლევა სახტანი, ლეონ სანიანი, ბეჰან სიხიანი, ლადო სულაშვილი,
შოთა სულაშვილი, არილ სულაქაური, ლარისა ტიტიანი, მუჰამდ შალი-
ანი, გურამ ტანჯიანი, შალვა შორიანი, ჯაქი შხორანი, ჯემალ მარხა-
ქი, სულან მთელიანი, იორან მთეზიანი, ჯემალ შირიანი, ნინო მთეთა-
ლაქი, ირა მახიშვილი, ოთარ შარბერიანი, ბელა შარვაშვილი, შადიანი
შახანი, ნუზარ შახიანი, გივი შახანიანი, იორან ხაჭაშვილი, თენგიზ ხაჭა-
ური, ჯანელ ხაჩიანი, როდო ხაჩიანი, მიხეილ ხაჩა, ჯემალ ხახვა, სილა
ხახვი, შირა ხახვიანი, ვანო ხახვიანი, სარგის ტაიშვილი, გივი ქეღელი, მუ-
კა ზიქლაური, ნოდარ ზულიანიანი, ტარიელ ზანტანი, გოდარი ბეჰიშვილი,
როზო ბეჰიშვილი, ოთარ ბელიანი, მთეზანი ბილაშვილი, ჯაბა ბილაქი, თამაზ
ბილაქი, ოთარ ბილაქი, გივი ბიხიანი, ბადრი ბოლონიანი, დოდო ბუგა-
რიანი, ჯარ ბუგარიანი, ლეონ ბინდრაქი, შირილ ბილაქი, ვახტანგ ხა-
ჩილაქი, შირილ ხეჩიანი, ნუე სომეხიანი, გიორგი სორაშვილი, ვანო სო-
რანიანი, ვახტანგ ჯახაქი, ელიზბარ ჯახელიანი, ნოდარ ჯალალონი, თეიშ-
არაკ ჯანულაშვილი, ლალი ჯახარაშვილი, რევაზ ჯახარიანი, გორან ჯახ-
ლიანი, შირილ ჯახარანი, აქაკი ჯორჯაქი, გივი ჯორჯაქი, მია ჯორჯაქი, გვი-
გულ ჯორჯაქი.

"Le Populaire de Paris"
27 Mars 1959

26 MAI

Fête nationale géorgienne

Il y a quarante et un ans, la Géorgie restaura son indépendance et se reconstitua en état souverain sous forme d'une république démocratique. Cet acte a été confirmé par l'Assemblée constituante, élue au suffrage universel le 13 mars 1919. La Géorgie a été reconnue « de facto » comme indépendante, le 10 janvier 1920, par les cinq grandes puissances alliées, et « de jure », le 7 mai 1920, par la Russie soviétique, puis le 27 janvier 1921, par les cinq mêmes puissances : France, Angleterre, Belgique, Italie, Japon. Entre-temps, elle a été reconnue telle par d'autres puissances du globe : Allemagne, Turquie, Argentine, Pologne, Finlande, Roumanie, etc. Le 11 février, au mépris des traités conclus et dûment signés, en tant que deux Etats souverains, en égalité de droits et malgré la reconnaissance de ce fait juridique et politique par toutes les puissances du monde, trois armées russes attaquèrent et envahissaient la Géorgie.

Après de durs combats et malgré la résistance courageuse de la jeune armée géorgienne et l'opposition énergique du peuple géorgien, le pays entier fut occupé militairement et politiquement le 18 mars 1921. La lutte acharnée de la Géorgie pour la défense de ses droits à exister, comme une nation libre et indépendante de Moscou, lui a valu la grande sympathie du monde entier à l'époque...

L'opinion publique et la presse française élevèrent de vigoureuses protestations contre cette violence flagrante du droit des gens, des traités, et aussi contre les abominations de la répression « soviétique » russe.

L'Internationale ouvrière, les assemblées de la Société des Nations, les congrès universels de la paix, les conseils municipaux de diverses villes à plusieurs reprises ont manifesté leur sympathie à la Géorgie et l'indignation envers les agresseurs.

Commémorer le 26 mai, c'est demander la réparation de l'injustice commise envers la Géorgie, c'est rappeler au monde libre que le peuple géorgien n'est pas libre, qu'il est dépouillé de ses richesses, spolé de son indépendance, il continue à souffrir sous l'occupation étrangère.

Nous adressons notre salut fraternel à toutes les nations se trouvant dans le même cas que la nôtre et leur exprimons notre solidarité.

Nous en appelons au monde libre et lui demandons de nous soutenir dans notre lutte de libération nationale contre le colonialisme et l'impérialisme soviétiques...

DR TSINTSADZE,
président de l'Association géorgienne en France.

Journal de Genève
- 18 - 2 - 1968 -

Gloire à notre chère Patrie,
Gloire à ce vrai Paradis,
La belle Ivérie.

Gloire à l'Union Fraternelle

Gloire à l'Indépendance

Gloire éternelle aussi

A la brave Géorgie.....

Déclaration du Comité international pour la Géorgie

On nous communique :

La Géorgie, pays caucasien de culture antique, avait déjà converti au christianisme au IIIe siècle de notre ère. Sa population, de pure race aryenne, forma un Etat indépendant qui, pendant des siècles, entretenait d'étroites relations avec l'Occident, alors que la Russie était encore un Etat sous-développé.

L'empire des tsars, devenu puissant, annexa la Géorgie, qui dut attendre la Révolution pour recouvrer la liberté.

Lénine, appliquant le principe du droit des peuples à disposer de leur sort, lui rendit son indépendance mais, quelques mois plus tard, la force armée des Soviets réduisit de nouveau la Géorgie à l'esclavage politique. Le peuple géorgien, conscient de ses droits à disposer de son sort, se souleva en 1924 mais sa révolte fut étouffée dans le sang.

Le Comité international pour la Géorgie lutta par la plume et par la parole pour le rétablissement de sa souveraineté.

Trente-huit années se sont écoulées et la Géorgie attend toujours son heure. Cette heure viendra, mais aujourd'hui, au moment où l'Orient et l'Occident vont confronter leurs aspirations, il est indispensable de rappeler que seule une représentation librement élue par le peuple géorgien tout entier est en droit de parler au nom de la Géorgie, dont à la face du monde le Comité international pour la Géorgie proclame une fois de plus les droits imprescriptibles à la souveraineté internationale.

Au nom du Comité international pour la Géorgie:

Jean Martin.

Le 7 Mai 1920, le Gouvernement soviétique signa, avec la Géorgie, un traité par lequel il reconnaissait, d'une façon catégorique et sans aucune réserve, l'indépendance et la souveraineté de cette dernière.

Voici dans quels termes était conçu le premier paragraphe de ce traité : "Se basant sur le droit de tous les peuples, proclamé par la République Socialiste Fédérative Soviétique Russe, de disposer d'eux-mêmes, jusque et y compris la séparation totale de l'Etat dont ils font partie, la Russie reconnaît sans réserve l'indépendance et la souveraineté de l'Etat géorgien et renonce de plein gré à tous les droits souverains qui appartenaient à la Russie, à l'égard du peuple et du territoire géorgiens".

Plus tard, le 14 Novembre 1920, le même Gouvernement soviétique signa avec la Géorgie un accord de transit et de commerce qui garantissait les intérêts économiques des deux pays.

Ce qui arriva trois mois après la signature de cet accord est connu de tout le monde. Le 11 Février 1921, les armées rouges, sans déclaration de guerre, envahissaient la Géorgie du côté de l'Arménie et de l'Azerbaïdjan soviétisés par la force, ainsi que du côté de la mer Noire, et, après cinq semaines d'une résistance acharnée de la part de la Géorgie, elles réussissaient à occuper son territoire.

Cette violation flagrante des obligations internationales fut un véritable défi jeté à la face du monde civilisé.

En effet, deux semaines avant cette invasion inouïe, le 27 Janvier 1921, le Conseil Suprême des Alliés (France, Angleterre, Italie, Japon, Belgique), siégeant à Paris, reconnaissait de jure l'indépendance de la Géorgie et, faisant connaître au Gouvernement géorgien cette reconnaissance. Le Président de ce Conseil, Aristide Briand, écrivait entre autres : "Les Puissances alliées sont heureuses de pouvoir témoigner ainsi à nouveau de la sympathie avec laquelle elles ont suivi les efforts du peuple géorgien vers l'indépendance et de l'admiration que leur inspire l'oeuvre qu'il a déjà accomplie".

La Géorgie était reconnue également par la plupart des autres puissances et elle se trouvait avec elles en relations diplomatiques normales. Sa légation à Paris, ouverte dès le début de 1921, fonctionna jusqu'en 1933 inclus.

Il n'est donc pas étonnant que la violation de la Géorgie, entrée dans la famille des peuples libres, par la puissance qui avait été l'une des premières à la reconnaître, ait soulevé dans le monde une indignation générale. Parmi les protestations sans nombre émanant des différents pays, la plus sévère fut celle du Conseil Municipal de Paris, le 23 Février 1921, qui se terminait par ces mots : Le Conseil Municipal de Paris "voue au mépris des hommes le Gouvernement bolcheviste, qui, sans déclaration de guerre, porte le meurtre dans la République de Géorgie".

On n'a pas oublié les manifestations de sympathie à la Chambre des Députés chaque fois que la Géorgie martyre était évoquée. Il suffit de mentionner ici un cas. Le 2 Avril 1922, M. Edouard Herriot, s'adressant au Président du Conseil, disait : "La souveraineté de la Géorgie a été formellement reconnue par les Puissances alliées. Elle a été reconnue, d'autre part, par le Gouvernement russe lui-même en vertu d'un traité fort précis. Je demande à M. le Président du Conseil de bien vouloir déclarer que son Gouvernement demeure attaché à la cause de cette indépendance. Le disant au nom de la France, qui a déjà agi pour l'indépendance de la Pologne et des Tchèques, qu'il nous permette de faire parvenir un espoir à un malheureux peuple opprimé." Raymond Poincaré, Président du Conseil, lui répondit : "L'honorable M. Herriot n'a fait qu'exprimer la pensée du Gouvernement lui-même, telle qu'elle a été exprimée plusieurs fois déjà à l'Etat de Géorgie. Ce Gouvernement possède d'ailleurs à Paris un représentant et ce représentant a accès au Ministère des Affaires Etrangères."

Le Gouvernement français défendit hors de la France, avec la même énergie, les droits de la Géorgie. Il insista et obtint que la délégation soviétique ne soit pas admise à représenter la Géorgie aux Conférences internationales de Gênes et de Lausanne.

Voici les instructions données à la délégation française à Gênes par Raymond Poincaré, Président du Conseil, et lues par lui à la Chambre des Députés, le 2 Juin 1922 : "Le Gouvernement français qui, avec les autres Gouvernements alliés, a reconnu l'ancien Gouvernement géorgien comme Gouvernement de jure ne saurait d'ailleurs admettre de traiter aujourd'hui une question de cette nature avec les représentants du pouvoir de fait qui a chassé de Géorgie le Gouvernement régulier".

Pendant l'insurrection du peuple géorgien contre le pouvoir d'occupation, en Août et Septembre 1924, sur l'initiative des délégations française et belge, l'Assemblée de la S.D.N. chargea son Conseil "de saisir les occasions qui pourraient se présenter d'aider, par des moyens pacifiques et conformes aux règles du droit international", au rétablissement de l'indépendance de la Géorgie. M. Mac Donald, délégué du Canada, rapporteur de la Sixième Commission, qualifia ainsi l'envahissement de la Géorgie : "Un fait presque sans précédent dans l'histoire du monde. La Russie, bien qu'elle eut reconnu la Géorgie, l'attaqua, au mépris de ses engagements. Depuis cette date, la situation de ce pays a suscité la sympathie de toutes les nations du monde."

Il est vrai que, par la suite, la France a reconnu le Gouvernement de l'U.R.S.S. mais cette reconnaissance n'a pas empêché le Gouvernement de la République de maintenir à Paris la Légation de Géorgie pendant neuf années encore. Du reste, dans le télégramme de reconnaissance, envoyé le 28 Octobre 1924 par le Président du Conseil, M. Edouard Herriot, en dehors de la réserve générale : reconnaissance de jure "comme Gouvernement des territoires de l'ancien Empire russe où son autorité est acceptée par les habitants", il a été fait une réserve spéciale pour la Géorgie et la Bessarabie, stipulant que cette reconnaissance "ne saurait porter atteinte à aucun des engagements pris".

Le peuple géorgien n'a pas accepté et n'acceptera jamais l'autorité du Gouvernement soviétique qui occupe son territoire, en violation perfide du traité signé par lui et consacré par le monde entier.

ბილთყავთ

105

ნოლ

ქალბაფონი სოფიო კელიახა, დიადი 26 მაისის აღხანი-
მნავად პარიზის "ეფუალის" მოედანზედ, უფნობი ჯარის
კავის ხაფლავეზედ. ---.---

ამა წლის 14 აპრილს, დიდ ქალბაფონ სოფიო კელია-
ხას დაბადებდიდან 105 წელიწადი მუეხრულდა.
ქალბაფონ სოფიოს მუელლე ბრძანდებოდა, აწ განხვენებუ-

ლი საქართველოში ცნობილი საზოგადო, და პოლიტიკური მოღვაწე, ნაციონალ დემოკრატიულ პარტიის ლიდერი სპირიდონ კელია, რომელსაც არ ეღირსა განხასხვებლათაჲ კი მისი ნეშტი მშობლიურ მიწას მიბარებოდა, და უცხოეთშიდ აღმოხდა ცანჯული ხული.

ქალბატონი ხოფიო ჯიჯავაძის ასული საქართველოში ცნობილი იყო, როგორც უაღრესად განათლებული, და საზოგადო მოღვაწე მანდილოსანი, დიდებული პედაგოგი, წამყვანი ხელმძღვანელი, და დირექტორისა თბილისის წმინდა ნინოს სახელობის განთქმულ ქალთა გემნაზიისა.

"ჩვენი დროშა"-ს რედაქცია აღტაცებით ულოცავს დიდ ქალბატონ ხოფიო კელიასას დაბადების დღეს, და შეხბოვს უზენაეს, რათა ჩვენ საამაყო მანდილოსანს უბოძოს ჯანმრთელობა, და ხანგრძლივი სიცოცხლე, რომ ერთხელ კიდევ ქალბატონმა იხილოს მისი მშობლიური დვითური სამშობლო საქართველო თავისუფალი, მთლიანი და ბედნიერი, მოხწრებოდეს საქართველოს მოჭირნახულე დიდ ქალბატონს მისდა და ქართველთა სახიხარულოდ კიდევ შეედგას ფეხი მის საყვარელ ამდენი ხნის უნახავ ქალთა გემნაზიაში, რომელსაც ქალბატონი ხოფიო წლების განმავლობაში საუცხოოდ, წარმცავი მომხიბლოებით და საქმის მცოდნეობით წინ უძღოდ და ემხასურებოდა.

"ჩვენი დროშა"-ს რედაქცია.

პაციფიკურ მკითხველთა საყურადღებო!

"ჩვენი ღროშის" 1988 წლის აგვისტოს 114 ნომერში მოთავსებულია ფრანგულ ენაზე ხელმოუწერილი წერილი შემდეგი ხათურით: "ო ხუეე დ'ან შრეჟე". მრავალმა მკითხველმა გვთხოვა თუ ვინაა ამ უაღრესათ: ყურადღებაღი წერილის ავტორი ?.

ავტორის თანხმობით ეხლა გვაქვს პაციფიკი განზობოთ, რომ წერილის ავტორია ემიგრაციაში კარგათ ცნობილი ჩვენი სახელოვანი პოეტი ბაჟონი გიორგი ჭოგონიძე.

ჩვენი ყურნალის თანამშრომელი პაციფიკურული ბაჟონი გიორგი ხანდახმელობის გამო ხშირად ავადმყოფოფობს, და ამიჟომ ჩვენლა სამწუხაროდ ველარ გვაწვდის მის ფრიად ღრმა შინაარსიან განმანათლებელ წერილებს. კუხურვებთ ბაჟონ გიორგის მალე გამოჯანმრთელობას, და კვლავ კალმის აღებას, ქართულ კულტურა-ხელოვნების შეხწავლა, გახანობათ ფრანგულ ენაზედ, როგორც ჩვენი ახალგაზრდობისათვის, რომლებიც ქართულ ენას არ ფლობენ, და აგრეთვე უცხოელეებისათვის, რომლებიც მეჭად ხუხუათ იცნობენ ჩვენს ქვეყანას, და მის კულტურას.

"ჩვენი ღროშის" რედაქცია.

--..--

"ჩვენი ღროშის" რედაქცია უცხადებს დიდ მადლობას ბაჟონ ხანდრო ფანჩულიძეს, რომელიც კეთილგანწყობილებით გვაწვდის ყურნალ "ლიტერატურულ საქართველოს" ყველა ნომრებს.

--..--

"ჩვენი დროის" რედაქცია უღიმევს მაღლობას ვეცადებთ, ყველას ვიხი კეთილშობილობით, და მეოხებით ყურხალი განაგრძობს არხებობას.

მასალეგი და ფულადი დახმარებუნდა გამოიგზავნოს შემდეგ მიხამარშველ:

PAGAVA LEVAN
3 RUE ADOLPHE CHERIOUX
92 - 130 ISSY LES MOULINEAUX

Tel.: 46-42-48-23.

შემომწირველთა ხიის გაგრძელება.

1. პიროვნებათა უფლებიხ დამცველ ხექციიდან--	2000	ფ.
2. ქეთევან ბარნოვი-----	300	-
3. თათარხან ანთაძე-----	200	-
4. მკითხველი-----	160	-
5. მართა გეგეჭკორი ხფურუახა-----	150	-
6. რუბენ გვეჯაძე-----	150	-

	2.960	ფ.
ნამთი-----	+ 5.991	-

	8.951	ფ.

გახავალი.

1. თებერვლის ნომერი-----	3.820	ფრ.
2. მაიხის "----" -----	4,010	--

	7.830	ფრ.

3. 8.951 - 7830 = 1.121 ფრ.

ხალაროშია 1.121ფრ.+ 180 ლოლარი.

გვერდი :

1. ხააღდგომო მილოცვა
2. უკვდავება.
3. პრწიღენციხ სურათი.
4. -" " " " " " " " - სურათიხ გადაღებიხ ღათარიღება.
5. ერიხ ღღეხახწაული -----ნოე ყორღანია.
9. ნ. ყ-ახ ზოგიერთი მოხაზრებები ზ-ზზე მეგობარი.
- ღანართი-----ღ.ფ.
14. 26 მაიხი -----ღ.ფაღავა.
16. 9 აპრიღი გღოვიხ ღღეა,წერიღები ღა ქრონიკა.
34. ქართვეღ მწერიღებიხ მიმართვა გორბაჩევიხადმი.
38. ფრანგულათ 26 მაიხზე ღა ხაქართვეღოხ ღაპყრობაზე
43. მილოცვა ქ-ონ ხ. კელიახახ ღაბაღებიღან 105წღიხ შეხრულიღებიხ გამო.
45. მკითხვეღთა ხაყურაღღებოთ.
46. "ჩ.ღ-იხ" ანგარიღები.

011 2/1

საქართველოს
დემოკრატიული
რესპუბლიკის
გაზეთი

რედაქტორი-- ლევან შალვაძე.

გერანი-- შრომის ინსტიტუტი.

Redacteur: Levan PAGAVA
3 rue Adol. de Chérioux
92130 Issy Les Moulinaux

Hors commerce

N° 116.

Gérant: P. Intskrevli